

Text > PILAR FRANCÈS (Sant Feliu de Guíxols, 1966) és una lletraferida. Escriu contes des de fa un any i ha guanyat cinc premis literaris. Destaca *Davant del Fortuny* (primer premi del XXII Concurs de Narrativa Dones Àrtemis, de Cornellà de Llobregat). Properament l'Editorial Gregal publicarà el seu primer llibre, les memòries del seu avi, un soldat republicà a l'exili.

Ho érem, nina, ho érem

L atzar em convertí en protagonista d'un fet que ocorregué una nit d'agost de 1919 al Barri Vell de Girona. Feia poc que m'havia casat a l'església del Carme amb un home que a penes coneixia. El nostre festeig durà encara no un any; per ser fidels a la veritat, de Fires a Sant Joan. Recordo com si fos ara que cap impediment li posaren els pares quan va venir a demanar-los la meva mà. Fuster de professió, alt i ben plantat, el xicot prometia un bon avenir. Amb el temps, el vaig acabar estimant, no pas al principi. Temia la seva presència: tant m'incomodaven aquell parell d'ulls negres que no deixaven mai d'escrutar tots els meus gestos, com aquell bigoti espès que prenia vida més enllà de les paraules.

Ens instal·làrem en un pis vellot i humit, a tocar del carrer de les Mosques. El meu home l'heretà d'un oncle un xic depravat que uns anys abans morí sense descendència. Aquell estiu s'assoliren a la ciutat temperatures de més de quaranta graus, i viure en aquell cau es feia insuportable. A la nit, la xafogor s'arrapava al meu cos fins al punt d'escanyar-me. Em llevava per beure un got d'aigua i obria de bat a bat la finestra que donava al carrer, perquè corregués un xic d'aire. Ho feia d'amagat. Al meu home no li agradava gens que vagaregés per les estances com una ànima en pena, ni tampoc que sortís al balcó a prendre la fresca.

Aquella matinada m'enxampà de ple quan ja tenia un peu a fora.

—Vols fer-te malveure! —alçà la veu, enfurismat, en entrar al menjador.

De l'ensurt, vaig fer un crit, que retroní per tot el carrer, com el cop sec de la finestra en tancar-la violentament.

Passaren els anys i, com era de costum, un dijous al migdia la meva neta vingué a menjar un plat d'arròs a la cassola. Estàvem totes dues assegudes a la taula de la cuina, parlàvem de tot i de res, quan de sobte tragué de la seva bossa un llibre de cobertes granatoses i lletres daurades. *El quadern gris*, de Josep Pla. Les seves mans se n'anaren cap al final de l'obra, allà on hi havia un punt fet d'un retall de cartolina malva. L'obrí i em digué, mig burleta:

—Mira, àvia, què vaig llegir, ahir al vespre, sobre un fet que va passar uns anys enrere en aquest carrer!: «[...] em sorprengué la fressa d'una finestra oberta violentament i d'una revolada. Vaig girar la vista cap al cantó d'on venia el soroll, vaig veure una taca de llum sobre la finestra del primer pis de la casa davant de la qual em trobava, i tot d'una, i fent un xiscle agut, avançà cap enfora la cara d'una dona. Fou només un instant, com un llampec, perquè la finestra es tornà a tancar donant un cop fort al bastiment». Que potser éreu tu i l'avi? —em demanà encuriosida i sense deixar, en cap moment, de somriure.

I en aquell instant, em pujà una vermellor a les galtes, que mai vaig saber si era d'orgull o de vergonya.